

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS (ES) 2022/313

(2022. gada 24. februāris),

ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību Ukrainai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības ("Savienība") un Ukrainas attiecības turpina attīstīties Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) un Austrumu partnerības satvarā. Asociācijas nolīgums starp Savienību un Ukrainu ⁽²⁾ ("Asociācijas nolīgums"), tostarp par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (DCFTA), stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī.
- (2) Ukraina 2014. gada pavasarī uzsāka vērienīgu reformu programmu ar mērķi stabilizēt valsts ekonomiku un uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus. Korupcijas apkarošana, kā arī konstitucionālā, vēlēšanu un tiesu reforma ir starp darba kārtības prioritātēm. Šo reformu īstenošanu atbalstīja ar piecām secīgām makrofinansiālās palīdzības programmām, kuru ietvaros Ukraina ir saņēmusi palīdzību aizdevumu veidā par kopējo summu 5 miljardi EUR. Pēdējā makrofinansiālā palīdzība, kas tika darīta pieejama saistībā ar Covid-19 pandēmiju, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/701 ⁽³⁾, sniedza aizdevumus Ukrainai 1,2 miljardu EUR apmērā un tika pabeigta 2021. gada septembrī.
- (3) Ukrainas ekonomiku 2020. gadā skāra recesija, ko izraisīja Covid-19 pandēmija un ieilgušie drošības apdraudējumi pie robežas ar Krieviju. Nemitīgi augošās nenoteiktības rezultātā pēdējā laikā ir zudusi uzticēšanās, negatīvi ietekmējot ekonomikas prognozes, un kopš 2022. gada janvāra vidus ir zaudēta piekļuve starptautiskajiem kapitāla tirgiem. Finansēšanas nosacījumu pasliktināšanās ir veicinājusi ievērojamu un pieaugošu atlikušā ārējā finansējuma iztrūkumu un nopietni ietekmē ieguldījumus, tādējādi vājinot Ukrainas noturību pret turpmākiem ekonomiskiem un politiskiem satricinājumiem.
- (4) Ukrainas valdība ir apliecinājusi stingru apņēmību ieviest turpmākas reformas, pašreizējos kritiskajos apstākļos īstermiņā koncentrējoties uz tādām svarīgām politikas jomām kā ekonomikas noturība un stabilitāte, pārvaldība un tiesiskums, kā arī enerģētika.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2022. gada 16. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 21. februāra lēmums.

⁽²⁾ Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/701 (2020. gada 25. maijs) par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem saistībā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 165, 27.5.2020., 31. lpp.).

- (5) Atjaunota apņemšanās veikt šādas reformas un stingra politiskā griba ir ļāvušas Ukrainas iestādēm kopš 2021. gada vasaras pastiprināt reformu īstenošanu. Tas ir arī devis iespēju Ukrainai sekmīgi pabeigt makrofinansiālās palīdzības darbību saistībā ar Covid-19 pandēmiju, jo visas reformu darbības, par kurām saprašanās memorandā tika panākta vienošanās ar Savienību, tika izpildītas.
- (6) Lai nodrošinātu lielāku politikas elastību ar Covid-19 pandēmiju saistītās krīzes kontekstā, Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2020. gada jūnijā apstiprināja 18 mēnešu rezerves vienošanos ar Ukrainu, kas atbilda piekļuvei 5 miljardiem ASV dolāru. Minētā vienošanās ir vērsta uz četrām prioritātēm: i) mazināt krīzes ekonomisko ietekmi, tostarp atbalstot mājsaimniecības un uzņēmumus; ii) nodrošināt nepārtrauktu centrālās bankas neatkarību un elastīgu valūtas maiņas kursu; iii) nodrošināt finanšu stabilitāti, vienlaikus atgūstot izmaksas no banku noregulējuma; un iv) virzīties uz priekšu ar nozīmīgiem pārvaldības un korupcijas apkarošanas pasākumiem, lai saglabātu un palielinātu nesenos ieguvumus. Tā kā īstenošanas rezultāti bija nevienmērīgi, pirmā programmas pārskatīšana, kurā arī vienojās pagarināt programmu līdz 2022. gada jūnija beigām, netika pabeigta līdz 2021. gada novembrim. Tādējādi pašreizējās SVF programmas ietvaros veikto maksājumu kopsumma līdz šim atbilda 2,8 miljardiem ASV dolāru. Vēl divas pārskatīšanas tiek plānots veikt līdz 2022. gada otrā ceturkšņa beigām.
- (7) Ņemot vērā augstos budžeta finansējuma riskus saistībā ar lēno atveseļošanos no krīzes, kas saistīta ar Covid-19 pandēmiju, un strauji augošo inflāciju, Ukraina 2021. gada 16. novembrī lūdza Savienībai jaunu ilgtermiņa makrofinansiālās palīdzības programmu līdz 2,5 miljardu EUR apmērā. Ar šādu ārkārtas makrofinansiālā palīdzību jo īpaši reaģē uz straujo un neparedzēto Ukrainas ārējā finansējuma vajadzību pieaugumu, ko izraisījusi *de facto* zaudētā piekļuve finanšu tirgiem, un ar to saistītajām tūlītējām problēmām.
- (8) Tā kā Ukraina ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.
- (9) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos nolūkā sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam tūlītēji vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir uzlabot saņēmēja maksājumu bilances stāvokli īstermiņā un ekonomikas noturību vidējā termiņā.
- (10) Ņemot vērā to, ka zaudētā piekļuve tirgum un kapitāla aizplūšana Ukrainas maksājumu bilanci ir radījusi ievērojamu atlikušā ārējā finansējuma iztrūkumu, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos līdzekļus, pašreizējos ārkārtas apstākļos Ukrainai visdrīzākajā laikā sniedzamā Savienības ārkārtas makrofinansiālā palīdzība ir uzskatāma par atbilstošu īstermiņa reakciju uz nozīmīgajiem riskiem šai valstij. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Ukrainas ekonomikas stabilizāciju un būtu vērsta uz to, lai stiprinātu valsts tūlītējo noturību, kā arī, ja pašlaik tas ir iespējams, stiprinātu Ukrainas strukturālo reformu programmu, papildinot līdzekļus, kas darīti pieejami saskaņā ar finansiālo vienošanās ar SVF.
- (11) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Ukrainā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.
- (12) Paredzams, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība tiks veikta kopā ar budžeta atbalsta darbību īstenošanu saskaņā ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu – “Eiropa pasaulē”, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 (*).

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

- (13) Savienības makrofinansālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Ukrainas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāpapildina tās programmas un resursi, ko nodrošina SVF un Pasaules Banka. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansālo ieguldījumu, ko sniedz daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Ukrainā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (14) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansālā palīdzība juridiski un pēc būtības ir saskaņā ar pamatprincipiem un mērķiem, kā arī pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (15) Ar Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Ukrainu. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbjas visu makrofinansālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.
- (16) Ar Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāatbalsta Ukrainas apņēmība ievērot vērtības, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ietverot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī Ukrainas saistības ievērot atklātas, uz noteikumiem balstītas un godīgas tirdzniecības principus.
- (17) Savienības makrofinansālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādām, ka Ukrainā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāstiprina publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, pienācīgu darbvietu radīšanu un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpilde, gan minēto mērķu sasniegšana.
- (18) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Ukrainai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Turklāt būtu jāparedz, ka Komisija veic pārbaudes, ka Revīzijas palāta veic revīzijas un Eiropas Prokuratūra īsteno savas kompetences.
- (19) Savienības makrofinansālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes kā budžeta lēmējinstādes pilnvaras.
- (20) Savienības makrofinansālās palīdzības summām vajadzētu atbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (21) Savienības makrofinansālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai šīs iestādes būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tām attiecīgie dokumenti.

- (22) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽⁹⁾.
- (23) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecinā ekonomikas politikas nosacījumi, kas izklāstāmi saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Ukrainas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra, kā norādīts Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, kas paredzēta Ukrainai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra.
- (24) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķi, proti, piešķirt ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai ar mērķi jo īpaši atbalstīt tās ekonomisko noturību un stabilitāti, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (25) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši Covid-19 pandēmijas izraisītie ārkārtas apstākļi un ar to saistītās ekonomiskās sekas, tiek uzskatīts par lietderīgu izmantot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (26) Lai nodrošinātu tūlītēju šajā lēmumā paredzēto pasākumu piemērošanu, steidzamības kārtā šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība piešķir Ukrainai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu 1,2 miljardi EUR ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Ukrainas ekonomikas stabilizāciju un plašu reformu programmu. Visu Savienības makrofinansiālās palīdzības summu Ukrainai piešķir aizdevumu veidā. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana ir atkarīga no tā, vai Eiropas Parlaments un Padome apstiprina Savienības budžetu attiecīgajam gadam. Palīdzība dod ieguldījumu to Ukrainas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kas konstatētas SVF programmā.

2. Lai finansētu Savienības makrofinansiālo palīdzību, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā nepieciešamos līdzekļus aizņemt kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm un aizdot tos Ukrainai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.

3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp SVF un Ukrainu, un atbilstīgi ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti saskaņā ar EKP noslēgtajā Asociācijas nolīgumā, kas paredz arī DCFTA izveidi.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.

4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama 12 mēnešus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

5. Ja Ukrainas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, tad Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur vai atceļ.

2. pants

1. Priekšnoteikums Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanai ir tas, ka Ukrainā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma, un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.

2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga 1. punktā izklāstītā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.

3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES ⁽⁶⁾.

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Ukrainas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm. Minētos ekonomikas politikas un finanšu nosacījumus izklāsta saprašanās memorandā, kurā iekļauj arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi ir saskaņā ar 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai vienošanos, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Ukraina īsteno ar SVF atbalstu.

2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Ukrainā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārbauda panākumus minēto mērķu sasniegšanā.

3. Savienības makrofinansiālās palīdzības detalizētus finanšu noteikumus paredz aizdevuma nolīgumā, ko noslēdz Komisija un Ukraina.

4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Ukrainas ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. Veicot minētās pārbaudes, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā ar Eiropas Parlamentu un ar Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu divos vienādos maksājumos, no kuriem katru veido aizdevums. Grafiku katra maksājuma izmaksai nosaka saprašanās memorandā.

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

2. Aizdevuma veidā sniegtās Savienības makrofinanssiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Regulu (ES) 2021/947.

3. Komisija lemj par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:

- a) šā lēmuma 2. panta 1. punktā izklāstītais priekšnoteikums;
- b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota SVF vienošanās par kredītu, kas nav saistīta ar piesardzības pasākumiem;
- c) tiek sekmīgi īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.

Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.

4. Ja 3. punkta pirmajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku pārtrauc vai atceļ Savienības makrofinanssiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.

5. Savienības makrofinanssiālo palīdzību izmaksā Ukrainas Valsts bankai. Ievērojot noteikumus, kas jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Ukrainas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Ar Savienības makrofinanssiālo palīdzību saistītās aizņēmuma un aizdevuma darbības veic euro, izmantojot vienu un to pašu valūtēšanas dienu, un tās Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj Savienību maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.

2. Ja apstākļi ļauj un Ukraina to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek ieviesta aizņēmuma operāciju noteikumos.

3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Ukraina to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas darbības veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt attiecīgo aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.

4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma operācijām, sedz Ukraina.

5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās darbības.

6. pants

1. Savienības makrofinanssiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (⁷).

(⁷) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Šā lēmuma 3. panta 3. punktā minētajā aizdevuma nolīgumā paredz visus šādus noteikumus, kuri:
 - a) nodrošina, ka Ukraina regulāri pārbauda, vai no Savienības vispārējā budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;
 - b) saskaņā ar Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ⁽⁸⁾ un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ⁽⁹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽¹⁰⁾ un, attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz Eiropas Prokuratūru, Padomes Regulu (ES) 2017/1939 ⁽¹¹⁾ nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;
 - c) nepārprotami pilnvaro Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai veikt izmeklēšanu, tostarp veikt pārbaudes un inspekcijas uz vietas, arī digitālās kriminālistikas operācijas un intervijas;
 - d) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp tās pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - e) nepārprotami pilnvaro Komisiju un Revīzijas palātu veikt revīzijas laikposmā, kad ir pieejama Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - f) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Ukraina ir iesaistījies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm;
 - g) nodrošina, ka visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma operācijām, jāsedz Ukrainai.
4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Ukrainas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Minētajā ziņojumā:
 - a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;

⁽⁸⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

- b) izvērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
- c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Ukrainas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības maksājumus.

2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2022. gada 24. februārī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. PANNIER-RUNACHER
